История за солидарност

Животът дава живот

По време на войната в Босна и Херцеговина (1992-1995 г.) се бяха извършени ужасни военни престъпления и много хора от всички страни, участващи във войната бяха избити, но някои спомени трябва бъдат повтаряни, като светлина в края на тунела, за да покажем, че изгубената надежда, за съвместен живот все още е жива.

Капитан Амир Реко е босненски мюсюлманин, бивш капитан на JNA (Югославска народна армия[1], която от началото на войната в бивша Югославия, през 1991 г. до края ѝ, е превърната от армия, състояща се от хора от всички народности на страната, включително босняци-мюсюлмани, хървати, албанци, словенци, черногорци и македонци в сръбска армия). Капитан Амир Реко през 1992 г. спасява живота на 45 сърби от село Буччо, близо до Горажде, в Източна Босна и Херцеговина.

[2]3

Как се случва това? Като бивш капитан на Югославската народна армия (по времето на Тито[4] в рамките на Социалистическа федеративна република Югославия) той е обучен да бъде войник, а не убиец, въпреки че, някои от

[1] Информация (подробности): https://www.britannica.com/topic/Yugoslav-Peoples-Army
[2] Радио Свободна Европа: https://www.slobodnaevropa.org/a/amir-reko-makedonac-gorazdanski-heroj-ljudskosti/27448925.html

[4] Информация (подробности): https://www.titoville.com/

колегите му от останалите страни стават точно такива. Когато избягва от армията (в началото на 1992 г.), която вече не е Югославска народна армия, а армия, съставена само от един народ - сърби, Амир Реко се връща в родния си град Горажде, Източна Босна и Херцеговина. Времето е април 1992 година.

В качеството си на член на армията на Босна и Херцеговина, той организира отбраната на града. В същото време някои сръбски сили (наречени сръбски армейски сили на Босна и Херциговина) вече са извършили атаки и военни престъпления срещу мюсюлмански села около Горажде, включително и в родното му село Гуделж, изгаряйки родната му майка и членове на собственото му семейство.

[5]

Някои от вас сигурно мислят, че капитан Реко[6], тъй като е мюсюлманин, би търсил отмъщение. Той обаче се противопоставя на убийствата на невинни цивилни по време на войната, въпреки че президентът на военното председателство на Горажде, както е описано в книгата „Войната и мира на капитан Реко“ (от Будо Симонович, писател и журналист от Подгорица, Черна гора), Хаджо Ефендич[7] е искал да „прочисти“ село Буччо, т.е. да избие всички!

[5] Информация: http://ba.n1info.com/Video/Pressing/a232368/N1-Pressing-Amir-Reko.html
[6] Информация (подробности): https://www.youtube.com/watch?v=IKYjDXVQFxM
[7] Книга на Будо Симонович „Rat i mir Kapetana Reka“ (Войната и мира на капитан Реко), Издателство ŠTAMPAR MAKARIJE, Белград, Сърбия и OKTOIH, Подгорица, Черна гора, 2018 (с. 85 - 86.)

Амир Реко е човек, възпитан в солидарност, толерантност и уважение към различията у другите, той е против насилието и като капитан не позволява това да се случи. Успява да спаси 45 сърби от жестоко клане, планирано от някои от членовете на армията на Босна и Херцеговина. Застава срещу тях и спасява хората. Всички те са надживели войната. Животът дава живот. Със сигурност.
Из книгата на Будо Симонович (стр. 165) ...

Изказване на Миливой Чарапич от село Буччо в близост до Горажде, сърбин от Босна и Херцеговина ... цитат:
„- Какъв човек бих бил, ако забравя какво направи капитан Реко за нас.
Ще умра, но никога няма да забравя, нито някой ще ме принуди да мисля по различен начин, че в онзи съдебен ден в Буччо самият Бог бдеше над нас и че само благодарение на него и на Амир Реко ние останахме живи.

Неговият акт на защита, пренебрегвайки себе си заради другите и неговата дързост, неговата човечност и смелост допринесоха в този ден в село Буччо да не бъде пролята дори и капка сръбска кръв.

Неопровержима е Божията истина, която никой от нас никога и при никакви обстоятелства не бива да забравя, както и истината, че той по никакъв начин не е виновен или отговорен за всичко, което се случи след това.

Виновни са онези, които се опитваха да го обезглавят, защото той не позволи село Буччо да бъде „прочистено“ от сърбите, виновни са онези, които заради това го нарекоха страхливец и предател, онези, които го принудиха много скоро да обърне гръб на всичко, да захвърли униформата и оръжието си, за да не се провали като човек, да не плюе върху себе си и да не прегази убежденията си, за да не изцапа ръцете си с кръвта на невинни хора, като се впусне във военни престъпления като тези, които бяха негови командири и които заповядаха да се „прочисти“ Бучо.“ – край на цитата.

Неговата история се разказва в документален филм: https://www.youtube.com/watch?v=IKYjDXVQFxM, който, както става ясно, скоро ще се появи и по кината.

Амир Реко е мой много добър приятел и ние редовно се срещаме в Сараево. Говорим за движение, което да обедини всички почтени хора от бивша Югославия, за да се възстанови не само мира и уважението, но и взаимната любов и сътрудничество между всички бивши югославски републики, основаваща се на солидарност и доверие.

Защо?

Защото на първо място всички ние сме хора, после сме славяни, а след това каквито искаме да бъдем, като нация (и).

Автор на историята за солидарност
Проф. Д-р и Д-р Хонорис Кауза
Сабахудин Хаджиалич

31.07.2019 г.

Превод на български: Kristiana Dobreva - Stankova